

Kedves Diákok!
Tisztelt Vendégeink!

Ahogy egyre gyarapodnak az évgűrűk az iskola családfáján, annál gyakoribbak lesznek az osztálytalálkozók. Alma materünk több mint fél évszázada bocsájtja útjára az érettségizett fiatalokat. Így, ma már szép számmal adunk otthont a 40-50 éves osztálytalálkozóknak is. Minden ilyen ünnepi összejövetel számvetés arról, ki meddig jutott, de legfőképpen honnan indult, s mit jelentettek életében a gimnáziumi esztendőik. Nekünk, pedagógusoknak visszaemlékezés elmúlt időkre. Egyfajta névsorolvasás, amely néhány órányi megállást jelent az egyre tornyosuló napi feladatok között.

Ilyenkor előkerülnek a régi, sokáig az irattárban porosodó naplók. Osztályfőnökként különös érzés végigolvasni az időnként megsárgult lapok bejegyzéseit. Sajnos, az idő urai az elektronikus felület bevezetésével átalakítják ezt a varázst: a régi, ötvenéves, papír alapú, poros naplót lapozni teljesen más, mint a digitális bejegyzések bináris sorozatait számba venni. Az előbbieket már önmagukban felidéznek a régmúlt idők nagyszerű pillanatait, utóbbiból pedig a leglényegesebb vész el: maga az ember. Mindenki számára ismerősek a Tüskevár kockái, ahol a felelőt kereső pedagógus naplólapozgatása még a legvásottabb diákot is szorongó csendre intette. Ez nekünk még ismerős érzés. Mi még az elégtelen osztályzatról sem emailben értesültünk, s azokat időnként el is tudtuk titkolni otthon. Amíg utol nem ért bennünket az atyai pofon. De az akkor teljesen emberi volt. A mi gimnáziumunk mindenkori törekvése, hogy megőrizzük a hagyományos iskolák emberi emléknymait. Azokat, amelyeket egy későbbi osztálytalálkozón fel tudunk idézni. Ez egyfajta „vácis” névsorolvasás, melynek forgatagába a mai nappal ti is bekerültök.

Egy-egy ilyen névsorolvasás felidézi tanórai, adott tárgyhoz kötődő emlékeiteket is, a hozzájuk tartozó tanáregyéniségekkel. Ti emlékeket őriztek majd ezekről az évekről, mi neveket is.

Tanárként mondhatom Radnóti után szabadon: „S ha néha lábamhoz térdepel egy-egy diák, nevét, s világát is tudom...”

S hogy milyen emléknymokat hagy itt ez az évfolyam? Nevezzük neveteken dolgaitokat! Mi pedagógusok fogjuk tudni, ki követett el közületek **Kis**ebb vagy **Nagy**obb csínyeket, s ártatlan szemekkel hogy magyaráztátok meg, miként született a sok hiányzás, s mint a bibliai történetben lettetek hiányzási rekordokat döntögető Saulból órákat látogató

Paul. De ehhez az kellett, hogy **eSzexer** elmondjuk: „Javulj meg fiam, Bendegúz, mert elvisz az ördög!” Vagy ha ő nem is, az érettségi elnök biztosan!

Ezért sose feledjétek a Gellért püspök által megírt **Szent-Imrey** intelmeket: ”Ne töltsd fiam az órádat Rákócziéként bujdokolva a rendszergazda szertárában, mert a Főnök morcos lesz!” És ez az eset nem egyedülálló: voltak köztetek mások is, akik el akartak **Bujnóczki** egy-egy matek, vagy töri óráról. Ezért, vigyázva, nehogy **Csengő**-frászt kapjatok, az utolsó tanévben bolondos dallamokkal igyekeztünk becsalogatni Titeket a tanterembe. S ha néha a csillagok háborúztak egy-egy fénysebességgel mozgó kanapé felett, nem lehetett **Hrabovszky** egy pillanatig sem, s közbe kellett lépnem az IDB nevében is: a kanapét lefoglalta minden takarítónénik takarítója.

Nektek azonban bizonyára sokszor nem a tanórák maradnak meg az emlékeitekben, hanem az azon kívüli események. Az itt töltött évek során gyakran szervezőkként is megjelentetek ezekben. A készülő tablóképek miatt mindig emlékeztetek a szalagavatók, a lányokat a **Fodorba** rendezett hajuk miatt meg sem ismerjük, ugyanakkor nálatok bizony voltak más meglepetések, különös műsorszámok, ahol kijött az általunk addig nem ismert, **Pajkos**-énekek is. Vagy többször néztük csodálkozva, **Mida** csoda történik a diákigazgató-választásokon? Miért nyer ismét ez az osztály?

Emlékeztetek a kerékpártúrák, például az **Aranyosi** völgybe, ahová mindig **Kocsi** is elkísért benneteket, ha a táv túl hosszúnak bizonyulna. De mi ezen a hosszú távon is történeti és nemzeti értékeket szerettünk volna átadni nektek. Hiszen már Spengler is megírja a nyugat **aKőnya** című művében, mennyire fontos a kultúra és egy adott kultúrkör.

És, hogy mennyire sokoldalúak vagytok, azt mutatják iskolán kívüli elfoglaltságaitok is: van, aki tudja közületek, hogy hajnalban csendesen el kell **Surányi** a madárfészkek mellett, hogy jó legyen a kép. Miközben rájövünk, hogy a **Veréb** nem is madár, hanem Gergő, aki fejből nyomja a kiselőadást a magyar dinasztiaikról!

Lengyelországi kirándulásunk során azt is kiderül, hogy **Tószegi** körbe Bem apó sírját, s ott azt is láttuk, hogy élnek, s milyen szépen beszélnek angolul a **Havasi** emberek.

Földrajzi tanulmányaitokból azt is tudhatjátok, hogy egy szombathelyi országos döntőbe többek között a **Rakaczkiak** és **Ferencziek** terén keresztül vezet az út. S bár tudjuk, hogy egy lokálpatrióta itt melyik csapatnak szurkol, nekünk mégis kedvencünk a **Vasas**: főleg, ha **Vivien**, és szaval.

Ez az évfolyam egyébként is különösen szerette a Szép Magyar Beszédet, az ízes szavakat, a szép ünnepi műsorokat. Így könnyen megtalálta **Zsák** a foltjait. Nekünk, Rákóczi földjén még a Csinom **Palkó** is mást jelent. S egy kései osztálytalálkozón, vagy **Zimankós** téli estéken visszagondolva a versenyekre, visszatekintünk gimnazista éveitekre, amikor még fontos volt a szép, a szabad emberi szó, s a mi „vácis” Faludy Györgyünk gitárral a kezében adott útmutatót alsóbb éves utódok számára. Én azt gondolom, ez a Váci! Ettől jó itt lenni, s emiatt fogtok ti is visszatérni 30-40-50 év múlva egy-egy közös névsorolvasásra!

S lehet majd mesterségeitek címere az **Ács, Bodnár, Fazekas, Molnár, Takács** vagy **Szücs**, remélem, akkor is megmaradtok annak, amik ma vagytok: lánglelkű diákok. Hiszen amíg itt voltatok, olyan lángokat varázsoltatok, amellyel oldani tudtátok például azt a magyar sztereotípiát, hogy a **Kocsisok** csak csúnyán tudnak beszélni: mi tudjuk, hogy nagyon szépen szavalnak, és egy **Sándorral** kiegészülve még ragyogóan főzni is. Ráadásul, az ő ételük sohasem **Kozmál** oda!

S még nem nevezünk meg mindent, amit rólatok tudunk! Őszintén bevallom, az idők folyamán egy pedagógus olyan sok névvel találkozik, hogy időnként elmosódnak a határok az évek, évfolyamok között. S úgy is el tudunk beszélgetni egy szorgalomhiányos diákról a szüleivel, hogy a végén kiderül, nem is tanítjuk, de nem is tudjuk, ki ő. Bár a szülő számára sem derül ki, hogy nem a megfelelő tanárt kereste meg! Az azonban mindig megmarad, ha különleges nevekkkel és egyéniségekkel találkozunk. A latinok azt mondják: Nomen est omen – Nevében a végzete. Én titeket látva azt mondom, különleges neveitekben ott van az egyéniségetek is. Hiszen egyedi minden **Cintia, Dorina, Dorka, Fruzsina, Ida, Györgyi, Kinga, Elizabet, Martina, Valéria, Mirjam**, csak sorolni bírjam! S ha már egyéniségeteknél tartunk, tőlünk jobban, úgy igazán csak szüleitek tudják, hogy mennyi aggódás, öröm, féltés, büszkeség van abban, hogy a gyermekeik lehettek. S bár nincs nálam a **Börcsök** köve, azt hiszem, minden szülő tudja, milyen, s miben tehetséges gyermeke, aki bármilyen legyen is, számára **Kincső**. Kedves szülők! Kívánom Önöknek, hogy bárhová kerüljenek is gyermekeik, büszkén **Hornyák** szent neveinket!

S ha „neveket akarok hallani”, akkor elegendő a ballagási meghívót elolvasni. Előbukkannak a klasszikus i betűs magyar nevek: **Csécsi, Dézsi, Füleki, Lasztóczy, Brunyánszki, Ujfalussy**, vagy **Rozsnyai** (utóbbi édesapjával már szép magyar Leventék is együtt voltunk). Neveitekben, így eddigi és későbbi élettörténetekben is ott rejtezik egyfajta történelmi, Kárpát-medencei, sőt európai identitás: lehet ez **Kozák, Orosz**, vagy **Tóth** (főleg, ha Zotya). A ballagó évfolyam, mint egy igazi tokaji különlegesség magában hordja, s tükrözi

Abaújt, amely túlzás nélkül esszenciája a magyar történelemnek, s így a Váci” bizonyos értelemben quintesszenciája Abaújnak is.

Így múlt, jelen, s jövődő kavarg e térségben, amely az itt élőknek valóban szelíd jövővel adósa. S ezt ti is képviselitek, mai fiatal magyarok! (József Attila parafrázis)

Tudom, nagyon sokan el fogjátok hagyni szülőföldeteket. De ha bejártok majd a Föld nevű **Planéta** eddig számotokra ismeretlen helyeit, ne csak kincseket keressetek, hanem **Rubint** tisztaságú emberi kapcsolatokat is. S **Montvajszky** lehet ezen azúton fontosabb, mint társaitok, akikkel 4,5,7 évet töltöttetek a Váciban!?

Azt hiszem, osztályfőnökeitek nevében is mondhatom nektek: bármilyen **Varga**-betűt is ír le az életetek, **Bodó**-kőbérce mindig állni fog, s visszavár! Hiszen Abaújkér és Abaújvár. Abaúj arra kér, hogy képviseld méltósággal, és méltán elvárja, légy büszke arra, honnan jöttél.

Útravalóul Radnótit teszek a tarisznyátokba:

„Nem tudhatom, hogy másnak e tájék mit jelent,
Nekem szülőházam e lángoktól ölelt
kis ország,, messzeringó gyermekkorom világa.
Belőle nőttem én, mint fatörzsből gyöngye ága
s remélem, testem is majd e földbe süpped el.”

Viszontlátásra a 2024-es névsorolvasásig!